

Az EMCS alkalmazása 2016.

Az Excise Movement and Control System, magyarul Jövedéki Árumozgás és Ellenőrző Rendszer (a továbbiakban: EMCS) szolgál a jövedéki termékek közösségi adófelfüggesztéssel végzett szállításának felügyeletére.

A rendszer közösségi szintű bevezetését követően – egyes kivételektől eltekintve – a jövedéki termékek adófelfüggesztéssel történő szállítása a tagállamok gazdálkodói által kizárólag Elektronikus Termékkísérő Okmánnyal (a továbbiakban: e-TKO) indítható, illetve azok rendeltetési helyre érkezése kizárólag elektronikus átvételi elismervénnyel igazolható.

Közösségi szintű jogszabályi háttér:

- a jövedéki termékek szállításának és felügyeletének számítógépesítéséről szóló 1152/2003/EK Európai Parlamenti és Tanácsi Határozat,
- a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezésekről és a 92/12/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2008/118/EK Tanácsi Irányelv, valamint
- a 2008/118/EK tanácsi irányelvnek a jövedéki termékek jövedékiadó-felfüggesztéssel történő szállításához kapcsolódó számítógépes eljárások tekintetében történő végrehajtásáról szóló 684/2009/EK Bizottsági Rendelet.

Nemzeti szintű jogszabályi háttér:

- a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvényben (a továbbiakban: Jöt.), valamint
- a Jöt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 8/2004. (III.10.) PM rendeletben (a továbbiakban: Jöt. végrehajtási rendelete) is.

A Jöt. 7. §-ában található értelmező rendelkezések legfontosabb – EMCS-t érintő – alapfogalmai:

7. közösségi adófelfüggesztési eljárás: az adó fizetésének halasztása a jövedéki termék a Jöt.18. § (1)–(4) bekezdéseiben meghatározott viszonylatban történő, a Jöt.19–22. §-ok és 24–26/B. §-ok szerint végzett szállítása során;

7/A. e-TKO: a jövedéki termékek szállításának és felügyeletének számítógépesítéséről szóló, 2003. július 16-ai 1152/2003/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal létrehozott, a Bizottság és a tagállamok illetékes hatóságai által működtetett számítógépes rendszerben (a továbbiakban: uniós számítógépes rendszer) a jövedéki termék feladója által kitöltött, a tagállam illetékes hatósága által megadott egyedi adminisztratív hivatkozási kóddal (a továbbiakban: AHK-szám) ellátott, a Bizottságnak a 2008/118/EK tanácsi irányelvnek a jövedéki termékek jövedékiadó-felfüggesztéssel történő szállításához kapcsolódó számítógépes eljárások tekintetében történő végrehajtásáról szóló 2009. július 24-ei

684/2009/EK Bizottsági rendeletében (a továbbiakban: EK rendelet) meghatározott adattartalmú elektronikus okmány;

7/B. elektronikus átvételi elismervény: az e-TKO-val feladott jövedéki termék címzettje által a jövedéki termék átvételéről a Jöt. 20. § (1) bekezdés *a)* vagy *b)* pont szerint benyújtott, az EK rendeletben meghatározott adattartalmú elektronikus okmány;

7/C. elektronikus kiviteli elismervény: az e-TKO-val harmadik országba történő kiszállítás céljára feladott jövedéki termék harmadik országba történt kiléptetéséről a kivitel helye szerinti tagállam illetékes hatósága (belföldön a vámhatóság) által az uniós számítógépes rendszerben kiállított, az EK rendeletben meghatározott adattartalmú elektronikus okmány;

7/D. kiléptető vámhivatal: a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 1993. július 2-ai 2454/93/EGK bizottsági rendelet 793. cikkének (2) bekezdésében említett kiléptető vámhivatal;

7/E. kivitel helye szerinti tagállam: az a tagállam, amelyben a vámjogszabályok szerinti kiviteli vámkezelést kérik;

7/F. üzemszüneti TKO: az e-TKO tervezetében [Jöt. 20. § (1) bekezdés] szereplőkkel azonos adatokat és rovathivatkozásokat tartalmazó, az EK rendelet vonatkozó rendelkezései szerint kiállított papír alapú okmány;

7/G. üzemszüneti átvételi elismervény: az elektronikus átvételi elismervényben foglaltakkal azonos adatokat és rovathivatkozásokat tartalmazó, a címzett adóraktár-engedélyes, bejegyzett kereskedő által kiállított papír alapú okmány,

7/H. üzemszüneti kiviteli elismervény: az elektronikus kiviteli elismervényben foglaltakkal azonos adatokat és rovathivatkozásokat tartalmazó, a kivitel helye szerinti tagállam illetékes hatósága által kiállított papír alapú okmány;

7/I. adófelfüggesztés alóli szabálytalan kikerülés: olyan cselekmény vagy olyan körülmény fennállása, amely nem eredményezi a közösségi adófelfüggesztési eljárásban szállított jövedéki termékre felfüggesztett adómegállapítási és adófizetési kötelezettség alóli, a Jöt. 21. § (1) bekezdés, illetve a Jöt. 26/B. § (3) bekezdés szerinti mentesülést;

Az EMCS működése:

Az EMCS működéséhez nélkülözhetetlen egy olyan – a tagállamok hatóságai által közösen létrehozott és folyamatosan frissített – központi adatbázis, amely tartalmazza valamennyi olyan gazdálkodó engedélyeinek adatát, amelyek jövedéki terméket adófelfüggesztéssel indíthatnak és fogadhatnak. Ennek érdekében került létrehozásra a **SEED** rendszer (System for Exchange of Excise Data - Jövedéki Adatsere Rendszer).

Az adófelfüggesztéssel történő szállítás indítása során először a SEED-ben történik ellenőrzés arra vonatkozóan, hogy a feladó és a címzett rendelkezik-e a termék feladásához és fogadásához szükséges engedéllyel, amelynek hiányában a szállítmány nem indítható el.

A feladó a rendeltetési hely engedélyszámának birtokában előzetesen ellenőrizheti a szükséges engedélyek meglétét a SEED on EUROPA honlapon:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/seed/seed_consultation.jsp?Lang=hu&ContextPath

=

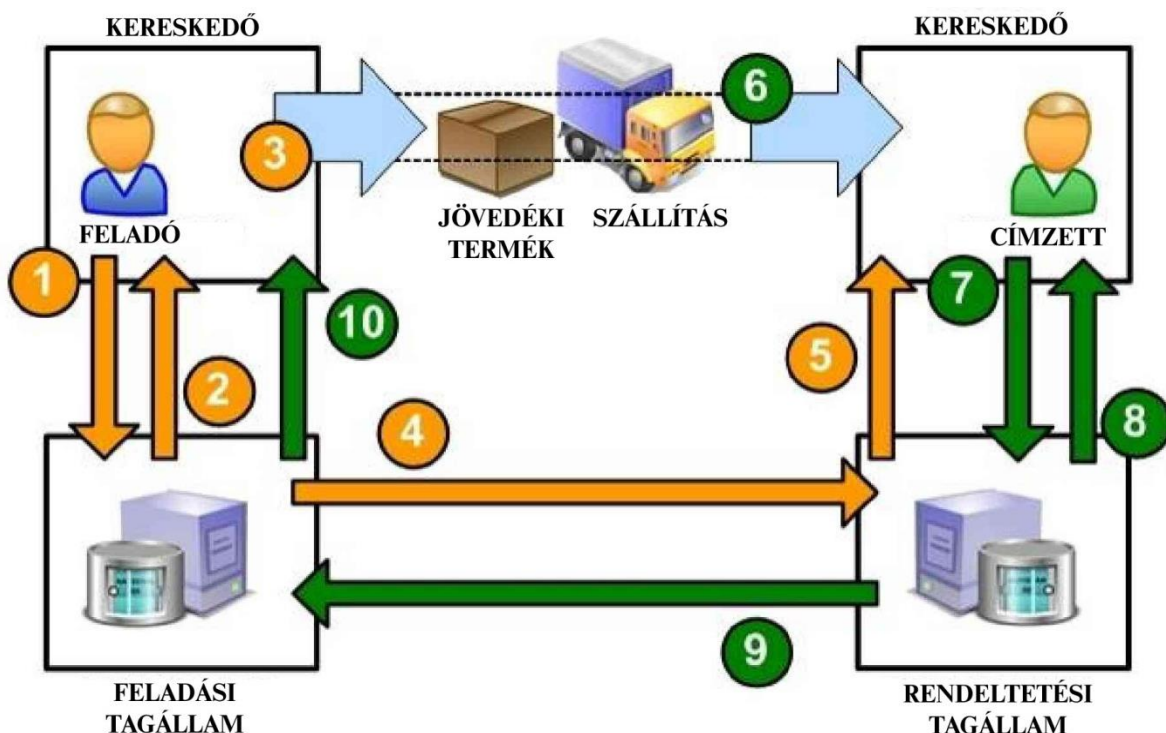
Alapesetben egy érintett gazdálkodó akkor indíthat jövedéki terméket adófelfüggesztés keretében, ha kitarólasági szándékáról e-TKO tervezetet állít ki, majd azt elektronikus úton beküldi a tagállami hatósága részére, aki azt egy un. Adminisztratív Hivatkozási Kód (AHK) kiadása mellett jóváhagyja. Ennek megtörténte után kezdődhet meg a tényleges szállítási folyamat.

Annak érdekében, hogy a szállítmány érkezéséről valamennyi érintett értesüljön:

- a jóváhagyott e-TKO-t a feladó tagállami hatóság elektronikusán megküldi a rendeltetési tagállam hatóságán keresztül a címzettnek,
- a címzett a szállítmány tényleges megérkezését követően szintén elektronikus úton átvételi elismervényt nyújt be a címzett tagállami hatóság felé,
- a címzett tagállami hatóság továbbítja a címzett által kiállított elismervényt a feladó tagállami hatóság útján a feladónak.

Az eljárás értelem szerűen mind belföldi, mind tagállami viszonylatban alkalmazandó, ugyanakkor egyes nemzeti sajátosságok esetén eltérő, valamint az üzemszüneti eljárás esetén külön szabályok kerültek meghatározásra.

A rendszer előzőek szerinti működését az alábbi ábra szemlélteti:

Az EMCS előnyei:

- nincs szükség a papír alapú dokumentumok kezelésére (okmány beszerzése, kitöltése, postázása, archiválása, stb.);
- minimálisra csökkenthetők a kitöltési hibák;
- számítógépes feldolgozás előnyeként a rendszer a meglévő rendszerekbe integrálható;
- a szállítási jövedéki biztosítékkal kapcsolatos folyamatok gyorsabban lezárhatók, a biztosíték hamarabb felszabadítható;
- valós idejű nyomon követése a szállítási folyamatoknak;
- biztonságos adatcsere valamennyi érdekelt fél között (szereplők és a hatóságok);
- a rendszerben indított szállítmányok adatai a későbbiekben is bármikor lekérdezhetők.

Magyarországon az érintett gazdálkodói körbe tartozik minden engedélyes, aki a jövedéki termék adófelfüggesztéssel történő szállításában részt vesz:

- adóraktár engedélyes (belföldi termékforgalom tekintetében az egyszerűsített adóraktár, a sörfőzde és a bérfőzést végző szeszfőzde kivételével),
- bejegyzett kereskedő (beleértve az eseti bejegyzett kereskedőt is) ,
- bejegyzett feladói engedéllyel rendelkező gazdálkodó.

A fentiekén túl az adómentes felhasználó, az egyszerűsített adóraktári engedéllyel rendelkező gazdálkodó, illetve a felhasználói engedélyes meghatározott esetekben tartozik az EMCS hatálya alá.

Az elektronikus ügyintézéshez szükséges regisztrációk:

1. VPID szám generálása

Az EMCS használatát megelőzően – mint minden más elektronikus jövedéki eljárás esetében is – előzetes regisztráció szükséges. Az EMCS használatához szükséges ügyfél-regisztrációs eljárás részeként a jövedéki adótörvényben meghatározott gazdálkodóknak, illetve képviselőjüknek regisztrálniuk kell magukat, melynek során a Nemzeti Adó- és Vámhivatal egy vámazonosító számot (VPID) generál.

A VPID szám igényléséhez szükséges adatlapok, kitöltési útmutatók és általános tájékoztatók a következő elérési úton találhatóak meg:

http://www.nav.gov.hu/nav/letoltesek_egyeb/adatlap/vam/vpid_eori.html

2. Kormányzati portál regisztráció

Amennyiben a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál elektronikus úton történik az ügyintézés (személyesen, illetőleg képviselő vagy állandó meghatalmazott, megbízott által), akkor ebben az esetben a kormányzati elektronikus ügyintézéshez egy ún. Ügyfélkapu regisztrációt indokolt elvégezni, majd a regisztrációt pedig aktiválni kell.

Személyes ügyfélkapu létrehozásához szükséges regisztrációt magánszemély végezhet.

Az Ügyfélkapu regisztrációval kapcsolatos bővebb információ a www.magyarorszag.hu oldalon található, vagy az okmányirodákban, illetve a Kormányablakokban is kérhető.

3. Képviselet, állandó meghatalmazás bejelentése a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál

Az adózónak lehetősége van arra, hogy az állami adó- és vámhatóság előtti eljárásban helyette képviselője, meghatalmazottja járjon el, melyhez egy **Egységes Képviseleti Nyilvántartás regisztráció** (az elektronikus adatszolgáltatás hozzáférési jogosultságának kiadását megelőző regisztráció) szükséges.

Ha az adózó állandó meghatalmazással, vagy megbízással rendelkező képviselője útján elektronikus úton kívánja ügyeit intézni, a képviselő, az állandó meghatalmazott, megbízott legkésőbb az adóügy első elektronikus intézésének időpontját megelőzően köteles a hatósághoz bejelenteni a képviselt adózó nevét, elnevezését és adóazonosító számát.

A képviselet/meghatalmazás bejelentésére, az Egységes Képviseleti Nyilvántartásba történő regisztrációra az EGYKE adatlap (Egységes Képviseleti Adatlap) szolgál. A kérelmet a lakóhely szerint illetékes adó- és vámigazgatósághoz kell benyújtani.

A regisztrációval kapcsolatos tudnivalók a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatalos honlapján az *Adó/Adózás rendje* menüpontban található. Az EGYKE adatlap a honlap *Nyomtatványkitöltő programok* menüpontjából érhető el:

http://nav.gov.hu/nav/letoltesek/nyomtatvanykitolto_programok/nyomtatvanykitolto_programok_nav/adatbejelentok_adatmodositok/NAV_egyke.html

Közvetlen számítógépes kapcsolati rendszer kialakítása

Az adóraktár engedélyese az EMCS-hez való kapcsolódásra a vámhatósággal létesített közvetlen számítógépes kapcsolati rendszert (KKK-Web) vagy az ügyfélkaput (Kormányzati portál) használhatja.

KKK-Web regisztrációs eljárás lépései:

- A gazdálkodó képviselője belép a <https://kkk.nav.gov.hu/eles/2/web> honlapra, ahol a „Regisztráció” menüben megadja a nevét, e-mail címét és a rendszerbe való belépéshez használni kívánt jelszavát.
- A megadott e-mail címre a KKK-web elküldi az aktiváláshoz szükséges URL-t, valamint a belépéshez szükséges felhasználónevet.
- Az URL-re kattintva az aktiválás megtörténik, melyről e-mail üzenetet küld a KKK-web.

Ezzel az aktivált alapszintű KKK-felhasználó létrehozásra került, azonban a gazdálkodó hozzárendelése még nem történt meg. Ahhoz, hogy a KKK-web-en regisztrált felhasználó egy gazdálkodó nevében végezhesen elektronikus adatcserét, a felhasználót ahhoz az ügyfélhez, – mint jogi személyhez, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezethez, illetve természetes személyhez – kell hozzárendelni, aki a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ügyfele. Ennek érdekében az elektronikus adatcserét folytatni kívánó ügyfélnek – vagy képviselőjének – egy alkalommal meg kell jelennie a székhelye szerint illetékes adó- és vámigazgatóságnál. Továbbá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Internetes oldaláról letölthető „Bejelentés és regisztrációs adatlap a KKK-Weben történő elektronikus kérelmek benyújtásához” című [R11 számú nyomtatvány](#) segítségével vámhatósági regisztrációt kell kérni.

Az adatlap mellett a regisztrációhoz benyújtandó:

- A gazdálkodó nevében eljáró személy érvényes megbízása/meghatalmazása, vagy a törvényes képviselőt igazoló okirat, illetve a bejelentő azonosításához szükséges iratok (pl.: személyi igazolvány, lakcím kártya, adóigazolvány, útlevél, stb.).
- A megbízást/meghatalmazást adó aláírási jogosultságát igazoló okmány (pl.: aláírási címpéldány másolatát.)

Az eljáró személy részére – személyazonosságának és esetleges képviselői jogosultságának ellenőrzését követően – kiadásra kerül egy ügyfél-regisztrációs kulcs, ami ahhoz szükséges, hogy az alapszintű felhasználót hozzá lehessen rendelni az ügyfélhez. Az ügyfél és a felhasználó összerendelését a regisztrációs kulcs segítségével az aktivált alapszintű KKK felhasználó végezheti el. Ezzel a felhasználó a gazdálkodó elsődleges KKK-felhasználója lesz.

Az elsődleges felhasználó rendelkezik az ügyfél részére kiosztott minden kommunikációs jogosultság felett a KKK-Web tekintetében. Az elsődleges KKK-felhasználó a kapott jogosultságokat tovább tudja adni az általa létrehozott másodlagos felhasználóknak, valamint megtekintheti a saját másodlagos felhasználóinak küldött üzeneteket is; ezen felhasználók tekintetében adminisztrátori jogosultsággal rendelkezik. A másodlagos KKK-felhasználók létrehozását, jogosultságaik kezelését és törlésüket az elsődleges felhasználó végzi.

A KKK-web regisztráció aktiválására az ügyfélnek 30 nap áll rendelkezésére. Amennyiben az aktiválás az előírt határidőn belül nem történik meg, az ügyfél regisztrációs adatai a rendszerből automatikusan törlésre kerülnek. A törlést követően ismételt regisztráció szükséges a rendszer használatához.

A felhasználók elsődleges felhasználó által történő létrehozása során nem adható hamis, elavult vagy félrevezető információk. Az adatok hitelességéért az elsődleges felhasználói

jogosultságokkal rendelkező személy felel.

A felhasználó a kapott azonosítót és jelszót köteles bizalmasan kezelni. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal nem vizsgálja az azonosítót és a jelszót használó használatra vonatkozó jogosultságát, illetve a használat körülményeit. Az aktivációs kódért, valamint a jelszóért, illetve annak bizalmas kezeléséért az ügyfél felel, az aktivációs kód vagy a jelszó illetéktelen használatával végrehajtott visszaélésekből származó kárért a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felelősséget nem vállal.

Amennyiben a fel nem használt aktivációs kód vagy az elsődleges felhasználó azonosítója, illetve jelszava elveszik, vagy azok jogosulatlan személy birtokába kerülnek, azt a jogosult haladéktalanul köteles a regisztrálást elvégző hatóságnak bejelenteni (személyesen, postai úton, faxon, telefonon vagy elektronikus levélben). A bejelentés kézhezvételét követően a hatóság haladéktalanul letiltja az ügyfélhez tartozó Webes felhasználókat, illetve törli a fel nem használt aktivációs kódot.

A letiltott elsődleges felhasználó jogosultságának ismételt létrehozásához új aktivációs kódot kell kérni a regisztrálást végző szervtől. Az új elsődleges felhasználó ezt követően ellenőrizheti az ügyfél további másodlagos felhasználóit, és azok letiltását feloldhatja, vagy törölheti a nem szükséges azonosítókat.

Az elsődleges felhasználó azonosítója, illetve jelszava, valamint a másodlagos felhasználó(k) azonosítójának, illetve jelszavának elvesztéséből, a jogosult által más személy használatba adásából, valamint a harmadik személy által történő jogosulatlan felhasználásból eredő károk az ügyfelet terhelik, ezekért a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felelősséget nem vállal.

Az EMCS használatának megkezdése:

A kapcsolattartási mód alkalmazására vonatkozó bejelentést a gazdálkodó egy aktiváló üzenettel teheti meg, ami – közvetlen kapcsolat választása esetén – egy E01 üzenet vagy – ÁNYK nyomtatvány esetén – egy E01 nyomtatvány lehet.

Az E01 benyújtására azonban akkor is szükség van, ha csak egy kommunikációs csatornát választ az ügyfél, mert ezzel tud több felhasználót feljogosítani arra, hogy az „előzmény nélküli üzeneteket” fogadja az EMCS-ből. „Előzmény nélküli” minden olyan üzenet, ami nem válaszüzenete egy az ügyfél által kezdeményezett eljárásnak. (Például: a tagállamból érkező szállítmányról szóló értesítés).

A kiválasztott elsődleges kommunikációs csatornán az E01-ben meghatározott felhasználó részére fogja az EMCS megküldeni az „előzmény nélküli üzeneteket”.

Az E01 a benyújtásának elmulasztása esetén a rendszer nem fogja tudni, hogy melyik gazdálkodónak, és annak melyik felhasználója részére kell továbbítani az üzenetet, tehát ez

elengedhetetlen az EMCS megfelelő működéséhez.

Minden, az ügyfél által kezdeményezett eljárásra adott válaszüzenet az ügyfél adott üzenete által használt kommunikációs csatornán kerül megküldésre. (Például: ha a gazdálkodó egy üzenetet beküld az Ügyfélkapun, és arra válasz üzenetet generál és küld az EMCS, akkor azt az Ügyfélkapun keresztül küldi meg).

Ha azonban nem ilyen jellegű kétirányú kommunikációról van szó, akkor mindig az elsődleges kommunikációs csatornát fogja az EMCS alkalmazni.

Mindezekre tekintettel különös figyelmet kell fordítani az ügyfélnek arra, hogy az elsődleges kommunikációs csatornát helyesen válassza meg. Az aktiváló üzenet tartalma alapján egy felhasználó választhat, hogy az „előzmény nélküli” üzeneteket:

- Csak egyetlen telephely tekintetében kezeli.
- A gazdálkodó valamennyi telephelye tekintetében kezeli (ebben az esetben, ha egy gazdálkodónak több telephelye van, akkor a vámhatóság valamennyi telephelyére érkező üzenetet továbbítani fog az adott felhasználó részére telephelyre tekintet nélkül).
- Több, de nem az összes telephely tekintetében kezeli (ebben az esetben valamennyi telephely tekintetében önálló E01-es üzenetet kell beküldenie).

Az EMCS által alkalmazott elektronikus üzenetek:

- Regisztráló bejelentés az előzmény nélküli EMCS üzenet fogadásához (E01)
- Adminisztratív kíséző okmány (e-TKO tervezet) a jövedéki termékek jövedékiadó-felfüggesztéssel történő szállításához (IE815)
- Nemzeti adatokkal kiegészített átvételi elismervény (IE818M)
- Elektronikus adminisztratív okmány törlése (IE810)
- Rendeltetési hely megváltoztatása (IE813)
- Figyelmeztetésről vagy e-TKO elutasításról szóló értesítés (IE819)
- Magyarázó üzenet (IE837)
- Magyarázó üzenet az észlelt hiány okáról (IE871)
- Egyszerűsített kíséző okmány adatküldés (HU815E)
- Egyszerűsített kíséző okmány törlése (HU810E)
- Repülőgép üzemanyag kiszolgálásáról, illetve repülőgépből lefejtett üzemanyag betárolásáról kiállított okmány (HU815R)

Az üzenetek Ügyfélkapun történő benyújtását lehetővé tevő elektronikus nyomtatványok legfrissebb verziói elérhetők a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatalos honlapján (<http://nav.gov.hu>) a „Nyomtatványkitöltő programok” menüpontban.

Az elektronikus üzenetek xml specifikációi elérhetők az OPENKKK oldal (<https://openkkk.nav.gov.hu>) „EMCS rendszer” könyvtárában.

Egyes speciális szabályok:

A Jöt. végrehajtási rendeletében foglaltak szerint az elektronikus átvételi elismervényen – kiegészítő adatként – meg kell adni a jövedéki termék jövedéki szabályozás szerinti fajtakódját. Az új adattartalomnak megfelelően az elektronikus átvételi elismervény megnevezése HU818M. A jövedéki termék címzettje az adófelfüggesztéssel indított szállítmány átvételéről – esetleges teljes vagy részleges visszautasításáról – minden esetben az új adattartalmú elektronikus átvételi elismervényen tudja a hatóságot értesíteni. Tekintettel arra, hogy a kiegészítő adatok a jövedéki termékeket jellemzik, ezért az e-TKO-n szereplő minden árutételre vonatkozóan szerepeltetni kell azokat.

A kiegészítő adatokat tartalmazó üzenetre egy szűkített adattartalmú átvételi elismervénnyel (IE818) igazolja vissza az EMCS az adatok nyilvántartásba vételét, így az átvételi elismervény fogadási funkcióját az ügyfeleknek nem kellett módosítaniuk, azt a korábbiak szerint kell kezelniük, hiszen minden esetben az EU-s specifikációk szerinti adattartalommal érkeznek az ügyfelekhez az átvételi adatok.

A 2008/118/EK Tanácsi irányelvnek megfelelően a tagállamoknak meg kell valósítaniuk, hogy a több tagállamot is érintő export eljárások összekapcsolódhassanak. Ennek megfelelően lehetőséget biztosít az EMCS arra, hogy az „A” tagállamban e-TKO-val indított jövedéki termék szállítmányt, a „B” tagállamban vonhassák kiviteli eljárás alá. A kiviteli eljárás elfogadásáról és a kiléptetésről a „B” tagállam az „A” tagállam hatóságán keresztül értesíti a feladót. A magyar gazdálkodók szempontjából ez annyi változást jelent, hogy az e-TKO tervezet 8.a rovatában más tagállambeli vámhivatal kódját is megadhatnak.

EKO adatszolgáltatás:

Az adóraktár engedélyesnek a jövedéki termék – a szőlőbort kivéve – szabadforgalomba bocsátásakor kiállított egyszerűsített kísérő okmány (EKO) adatait a vámhatóság részére meg kell küldenie. A 2011. január 1-jén hatályba lépő rendelkezések alapján az adóraktár (sörfőzde kivételével) EKO adatküldési kötelezettségét az EMCS-ben teljesíti.

Az elektronikus EKO mind felépítésében, mind kezelésében hasonlít az e-TKO-hoz, azonban különbséget jelent, hogy:

- az EKO-t a rendszer nem küldi ki a címzett részére, illetve tagállami szállítás esetén más tagállamba, hanem a kezelése belföldi keretek között marad,
- az áru átvételének igazolása papír alapon történik, elektronikus átvételi elismervény benyújtására nem kerül sor.

A szállítás folyamata az EMCS alkalmazását megelőzően folytatott eljárásnak megfelelően zajlik, és továbbra is *a feladási tagállamban szabadforgalomba bocsátott jövedéki termékek Közösségen belüli szállításának egyszerűsített kísérőokmányáról szóló 3649/92/EGK*

rendeletnek megfelelő okmány kiállítása mellett történik, tehát az EKO tekintetében az EMCS kizárólag a jogszabályban meghatározott adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére szolgál.

Az EKO adatainak beküldésére a HU815E üzenet szolgál, amelyben a papír alapú EKO okmány adattartalmát tudják megküldeni az adóraktár engedélyesek.

A korábban használt adatszolgáltatási mód esetében problémát jelentett, hogy az okmány stornózását hogyan jelentse be a gazdálkodó. Az EMCS esetében alkalmazott törlő eljárás ezért kiterjesztésre került az adózott szállítmányokra is, és az okmány stornózásának tényéről a HU810E bejelentéssel értesíthetik a gazdálkodók a vámhatóságot.

Az EKO beküldésekor a gazdálkodó a következő lehetőségek közül választhat:

- Az okmányt az előre kiadott sorszám-tartomány felhasználásával azonosítja. Ebben az esetben a sorszám-tartományból felhasznált azonosítót kell feltüntetni az EKO bizonylatazonosító rovatában.
- A megfelelő elárusító helyen kapható egyszerűsített kísérő okmány szigorú számadású nyomtatványát előre megvásárolja, és annak alkalmazásával indítja a szállítmányt. Ebben az esetben a nyomtatványon szereplő sorszámot kell feltüntetni a bizonylatazonosító rovatban.

Ezekben az esetekben elindulhat a szállítmány anélkül, hogy visszaérkezne az EMCS által küldött – a nyilvántartásba vételt visszaigazoló – HU801E okmány.

- Az EMCS által kínált azon lehetőséget választja, hogy az AHK szám központilag kerül generálásra és megküldésre részére.

Ebben az esetben nem kell nyomtatványt vásárolni, illetve a sorszámtartomány igényléssel, elszámolással kapcsolatos kötelezettségeket vállalni, azonban mindenképpen meg kell várni az EMCS választ (HU801E üzenetet) a szállítmány indítása előtt. A gazdálkodó ekkor a rendszer által generált azonosítószám alkalmazásával indítja a 3649/92/EGK bizottsági rendeletben meghatározottak szerint kinyomtatott EKO-t.

Hangsúlyozandó, hogy a rendszer mindegyik esetben generál az érvényesítés során AHK számot, de a kiadott sorszámtartomány felhasználása, illetve a nyomdai úton előállított nyomtatvány alkalmazása esetében az csak nyilvántartásba vételi azonosítóként szolgál, és a szállítmány azonosítására a bizonylatazonosító alkalmazandó.

A repülőgép üzemanyag adóraktárból történő – adómentes vagy adózott – kiszolgáltatásáról, illetve repülőgépből lefejtett üzemanyag betárolásáról kiállított bizonylatról szóló adatszolgáltatást 2011. január 1-jétől szintén az EMCS-en keresztül kell teljesíteni.

Az adatszolgáltatás a HU815R üzenettel történik. Az okmány nyilvántartásba vételét követően egy HU801R üzenet érkezik vissza a repülőtéri adóraktárhoz.

Az adatszolgáltatási csatornák tekintetében, a fentiekben bemutatott adatszolgáltatási kötelezettségekre, az EMCS által alkalmazott mindkét kommunikációs csatorna alkalmazható. A gazdálkodó szabadon dönthet, hogy közvetlen szoftver kapcsolatot alakít ki a vámhatóság rendszerével, vagy az ügyfélkapus kapcsolaton (ÁNYK programmal, nyomtatvány formájában) teljesíti az adatszolgáltatást. Amennyiben már rendelkezik a gazdálkodó EMCS regisztrációval az adófelfüggesztéssel történő szállításokhoz kapcsolódóan az adott kommunikációs csatornára, akkor külön regisztrációra nincs szükség.

Aki azonban az új funkciók tekintetében még nem rendelkezik az általa alkalmazni kívánt kommunikációs csatornára vonatkozó regisztrációval, annak 2011. január 1-jétől a közvetlen szoftver kapcsolathoz az R11-es nyomtatvány segítségével, ügyfélkapus kapcsolat esetében pedig az EGYKE adatlap segítségével regisztrálnia kell.

Nemzeti Adó-és Vámhivatal